

Pisanje avstrijskega časopisja jih draži!

Predstavljanje obtožencev v zagrebškem procesu kot "hrvaških nacionalistov" jezi beograjsko "Politiko" in še nekatere druge titovske časopise.

BEOGRAD, FLRJ. — Dolga razprava proti skupini Hrvatov pred zagrebškim okrožnim sodiščem, ki je bila pretekli petek zaključena, je vzbudila pozornost tudi v sosednji Avstriji in Italiji, pa tudi drugod v svobodnem svetu. Avstrijsko časopisje je obtožence označevalo za "hrvaške nacionaliste," kar je "Politika" ostro obsodila čes, da so bili franciškani Rudi Jerak in tovariši "ustaški zarotniki."

Okrožno sodišče je obsodilo Rudi Jeraka, franciškanskega duhovnika, in 13 tovarišev, ki so bili obtoženi sedanjih vladni sovrane, proustaške dejavnosti po navodilih izseljencev iz tujine, na kazni od 15 let ječe (trdega dela) navzdol. Jerak je dobil 15 let, Ivo Masina 11 let, Krno Gregor 8 let trdega dela. Ostali so dobili od 10 mesecev do štirih let, Ante Fabulić, Nada Lončar in Mira Kosta pa so bili obsojeni pogojno od treh do petih let ječe.

"Politika" se jezi na Avstrijce, ki da se vrtajo v jugoslovanske notranje zadeve in jih opozarja na nevarnost, ki preti Avstriji, če so tam "profašistični elementi" res tako močni, kot izgleda po pisanju časopisja o zagrebškem procesu.

Vsevednost Hruščeva doživeli hudo polomijo

WASHINGTON, D. C. — Zadnjih par let so ugotovili, da Moskva gradi celo vrsto križark srednjega tipa, po 15.000 ton. Strojovnjaki so se spraševali, kaj se more skrivati za to nenavadno oborožitvijo. Sedaj je prišla skrivnost na dan.

Zvedeli so, da so v Kremlju dali nalog za križarke, pri tem pa so pozabili, da s križarkami samimi ničesar ne opraviš. Treba jim je dodati še letalonosilke, rušilce, transportno in ostalo pomožno brodogradnjo, kar seveda tudi nekaj stane. Ko so vse to v Kremlju odkrili in izračunali, koliko bi bilo treba še investirati v vojno mornarico, so rajše obsodili križarke na demontažo. Kaznovan ni bil radi te napake nihče, kajti vsa ideja je bila spočeta v glavi tovariša Hruščeva. Ni pa s tem rečeno, da ne bo ob priliki odletelo par nedolžnih glav.

Kasem bo obiskal Nehruja

BAGDAD, Irak — Iz uradnih virov so prišle vesti, da bo predsednik vlade in dejanski gospodar v deželi gen. Kasem v bližnji bodočnosti obiskal predsednika indijske vlade Nehruja. Trdijo, da bo Kasem skušal pridobiti Nehruja za posredovanje v sporu med Irakom in Iranom.

Oblačno. Najvišja temperatura 31, najnižja 25.

Novi grobovi

Frank Skodlar

Včeraj zjutraj je nenadno umrl na domu svoje hčere, pri kateri je živel zadnja štiri leta, 76 let stari Frank Skodlar, doma iz Bevk pri Vrhniki, kjer je zapustil brata Antona in Ivana. V Ameriko je prišel l. 1908. Bil je vdovec, žena Mary, roj. Krzmann, mu je umrla l. 1943. Zapustil je sina Edvarda in hčer Frances Longar, 11 vnukov in 2 pravnuka; sin Frank in hči Mary Mulec sta umrla pred njim. Hčer Frances in njen mož vodita trgovino na 4030 St. Clair Ave. Pokojni je preje živel na 3601 Bonna Ave. Bil je član Društva sv. Janeza Krstnika št. 37 ABZ, Društva Lipa št. 129 SNPJ, Baraga dvor št. 1317 Kat. boštnarjev in Srca Marije. Bil je tudi delničar SND na St. Clair Ave. Pogreb bo v četrtek ob devetih zj. iz Grdinovega pogrebn. zavoda na E. 62 St. v cerkev sv. Vida ob 9:30, nato na Kalvarijo.

Frank Vidmar

V nedeljo zjutraj je umrl nenadno na svojem domu na 1079 E. 68 St. 81 let stari Frank Vidmar, doma iz Zagradca pri Zumberku, od koder je prišel sem l. 1903. L. 1914 se je vrnil domov, pa nato l. 1928 zopet prišel v Združene države. Zapustil je ženo Mary, roj. Pikovnik, hčeri Josephine Ogreen in Mary Shannon, pet vnukov in dva pravnuka. Pokojni je bil član Društva Glas Clevelandskih deincev št. 9 SDZ. Pogreb bo jutri ob 8:30 iz Grdinovega pogrebn. zavoda na E. 62 St. v cerkev sv. Vida ob devetih, nato na Kalvarijo.

Joseph Baraba

Nenadno je umrl na svojem domu na 2143 W. 45 St. 73 let stari Joseph Baraba, soproj. Ane, doma v Dalmaciji. Pogreb bo iz Golubovega pogrebn. zavoda na 4703 Superior Ave. jutri ob devetih v cerkev sv. Pavla na St. Clair in E. 40 St.

William Gordon

Včeraj je nenadno umrl na svojem domu na 991 E. 74 St. 64 let stari William Gordon, rojen v Clevelandu, zaposlen pri E.W. Ferry Screw Products Co. Zapustil je ženo Frances, roj. Fortuna, hčere June Pugsley, Bonnie in Denna ter pet vnukov. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebn. zavoda na E. 62 St. v petek zjutraj. Čas in kraj bosta še objavljena. Truplo bo položeno na mrtvaški ostenj jutri popoldne.

Nesreča v japonskem rudniku zahtevala 28 mrtvih

YUBARI, Jap. — Reševalcem se je kljub nevarnosti ognja in eksploziji posrečilo prodreti do v premogovniku zajetih rudarjev. Našli so le enega živega in 28 mrtvih; 14 jih še pogrešajo. Rudarjem je zaprl izhod iz rudnika vdor stropa. Zajetih je bilo vsega skupaj 43. Vdor je povzročila eksplozija. Nato je nastal še ogenj, ki je zelo oteževal reševalna dela.

Prvi afriški črnc je postal katoliški nadškof

VATIKAN, It. — Pretekli teden je papež Janez XXIII. imenoval afriškega domačega črnca škofa Bernardina Gantina za nadškofa v Cotonu v Dahomey v Francoski Zahodni Afriki. Bernardin je star komaj 37 let. V Dahomey je od celotnega prebivalstva 826.000 katoličanov 163.000.

Titovci lahko dajejo krstili svoje otroke!

Vere se ne da zatreti z "administrativnimi ukrepi."

BEOGRAD, FLRJ. — Tito in njegova družba se rada pobahata, da sta zadnja leta spravila v komunistično stranko nad 600.000 novih članov in da pripada največji del novih članov jugoslovanski mladini. Priznal je, da to še niso popolnoma "zgrajeni" tovariši in da jim še manjka pravega znanja o komunizmu. Ni pa to edina skrb jugoslovanskega diktatorja. Pri nabiranju članov je najbrže prezrl, da se mladi ljudje radi ženijo, možijo in — množe! Ker še nisto dosti utrjeni v komunizmu, delujejo nanje še močno razni "verski predsodki." Že ob začetku svoje partijske kariere radi kršijo komunistična načela, se dejo cerkveno poročati in nosijo otroke h krstu, vse seveda čisto na tihem, da ne bi kdo o tem kaj vedel.

Ta "razvada" se je med mladimi tovariši že tako razpasla, da je moral Tito po svojem partijskem listu "Komunist" razglasiti, da tovariši lahko dajejo krstili svoje otroke in da tudi potem ostanejo dobri komunisti. Naložil jim je edino dolžnost: da morajo preje napraviti poskus, da svoje družine spreobrnejo h komunizmu. Ako se jim poskus ne posreči, ne bodo radi tega dobili črne pike v "karakteristiki."

Časopis "Komunist" se tolaži s tem, da mora biti komunizem tolerant na stare tradicije, in da vere ne moreš zatreti z "administrativnimi ukrepi." Seveda se bodo komunisti še naprej junaško borili proti vsem verskim predsodkom in proti tistim, ki bi vero "zlorabljali za proti-socijalistično udejstvovanje."

Izrael in Sirija sta se precej ostro udarila

JERUZALEM, Iz. — Včeraj so se Izraelci in Sirijci precej ostro udarili na obmejnem področju judovsko od Galilejskega jezera. Izraelci trdijo, da so se Sirijci utrdili na ozemlju vzdolž meje, ki bi moralo ostati nezasedeno, in začeli od tam streljati na Izraelce. Ti so sirijsko postojanko začeli obstreljevati s topovi. Sirijci so začeli odgovarjati.

Po posredovanju gen. Carla von Horna od mednarodne komisije je prišlo do ustavitve topovskega dvoboja. Položaj na meji je zaostren. Izraelci so imeli enega mrtvega in dva ranjena, med tem ko sirijske žrtve spopada niso znane.

Up na rešitev rudarjev v Juž. Afriki — izginja!

COALBROOK, Juž. Afrika. — Vrtalci so prodrli 546 čevljev globoko v rov premogovnika, kjer je vdor stropa pred 12 dnevi zaprl izhod 440 rudarjem, pa niso našli nobene sledi po kakem odprtem prostoru, kjer bi se lahko ponesrečenci zadrževali.

Ena vrtina je naletela na vodo pri 546 čevljih, druga pa že pri 530. Upanje, da bi kakega rudarja našli še živega, je skoro popolnoma izginilo.

Stare politične veličine v državi Ohio odhajajo

CLEVELAND, O. — Dve pomembni osebnosti v republikanski stranki v državi Ohio prehajata v teh tednih dejansko v pozabo... Pomembnejša je vsekakor bivši sen. John Bricker, ki je dolga leta bil med vodniki stranke v državi. Ko je bil lansko jesen v času jeklarske stavke imenovan za direktorja Republic Steel Corp., se je vodnikom stranke zazdelo, da ga ne bi bilo več koristno postavljati na čelo. Tako so se mu odrekli in državno delegacijo za narodno konvencijo vezali neposredno na Nixona. Benderju, bivšemu kongresniku in zveznemu senatorju, se je zgodilo še slabše. Ker se je v javnosti preveč vezal z znano Unijo voznikov in James Hoffo, ga stranka ni marala vzeti več med delegate za narodno konvencijo. Tako se je v jezi odločil, da bo kandidiral na lastno pest.

V demokratski stranki je prišlo do ostrega spora med med Ray Millerjem, predsednikom strankine organizacije v okraju Cuyahoga in med guv. D.Sallom. Ker državna organizacija ni hotel priznati Millerju zahtevano število delegatov na konvenciji, se je ta odločil nastopiti z lastno listo pri primarnih volitvah v maju.

Sen. Frank L. Lausche, ki je tudi napovedoval, da bo nastopil pri primarnih volitvah, se je z borbe umaknil in se narodne konvencije kot delegat sploh ne bo udeležil.

Amerika bo dala rdeči Poljski 40 milijonov

Združene države bodo komunistični Poljski v kratki dobi enega leta dale že tretjič gospodarsko pomoč.

WASHINGTON, D. C. — Gospodarske razmere v rdeči Poljski so že dalj časa precej težavne. Vladi Gomulke se jih nikakor ne posreči izboljšati. Obratila se je po pomoč na Sovjetijo in satelitske države, pa dobila premalo. Tako je morala znova stegniti roko proti Washingtonu. Ta seveda ni ostal gluha. V kratki dobi komaj 8 mesecev je pripravljen Poljski dati že tretjič gospodarsko pomoč, tokrat v vrednosti okoli 40 milijonov dolarjev.

Poljska vlada je baje pripravljena za to uslugo podpisati sporazum o odškodnini ameriškim državljanom za po drugi svetovni vojni zaplenjeno imovino. Menda znaša ta odškodnina okoli 40 milijonov dolarjev.

Ameriška pomoč bo vsebovala največ pošiljke pšenice, ki jo na Poljskem občutno manjka. Z novo pomočjo bo ameriška pomoč Poljski pod vlado Gomulke v pičlih treh letih narasla še na \$300.000.000 vrednosti.

Krščanstvo bo zmagalo!

RIM, It. — Papež Janez XXIII. je na koncu rimske škofijske sinode obsodil komunistično preganjanje krščanske vere in poudarjal, da je Kristus večni Kralj in da bo Cerkev ostala zmagovita.

Papež je govoril o "cerkvi molka," preganjanji cerkvi v komunističnih deželah, ki zasluži obudovanje in pomilovanje. Sinodo je označil za velik uspeh. Njegovemu govoru je prisostvovalo preko 30.000 vernikov s 26 kardinali in stotinami škofov in nadškofov.

VODJA UPORNIKOV ZAPRT, VLADA IŠČE POLNOMOČJA

Upor v Alžiru je včeraj zjutraj končal, ne da bi padel en sam strel. Ko se je armada postavila po predsednikovem govoru v petek zvečer odločno na stran De Gaulla in začela središče upora obdajati z bodečo žico, so uporniki spoznali, da je konec blizu. Dokler del se jih je izgubilo izza barikad tekom noči, med njimi tudi eden izmed obeh voditeljev Joseph Ortiz. Ostanek se je zjutraj predal. — Oblasti so prepeljale Pierre Lagailarde v Francijo in ga zaprle. — Vlada prosi skupščino za polnomočja.

ALŽIR, Al. — Upor kolonistov je bil včeraj zjutraj končan, ko se je Lagailarde s francosko trobojnico na čelu podal z okoli 600 svojimi tovariši iz barikad in se dal z njimi odpeljati v taborišče tujske legije. Uporniki bodo vključeni v vojaške enote in se bodo borili proti upornim domaćinom, njihov vodja Pierre Lagailarde pa je bil odpeljan v Francijo in v Parizu strpan v ječo. Za drugim vodjem upornikov Josephom Ortizem je vlada izdala tiralico.

Na izredni seji je vlada včeraj sklenila zaprositi narodno skupščino za posebna polnomočja za vzpostavitev reda in miru v deželi. Narodna skupščina se bo danes sestala k posebnemu kratkemu zasedanju, kjer bo razpravljala o predlogu vlade. Sodijo, da bo ta brez odpora sprejet. Javnost je namreč pokazala, da stoji z vso odločnostjo za vlado in predsednikom De Gaullom. To je bilo posebno jasno tekom včerajšnjega enournega štrajka, ki so se ga udeležile vse delavske unije.

Sodijo, da bo vlada s polnomočji napravila odločen red v Alžiriji, kjer so vojaški in politični vodniki v začetku upora omahovali, namesto, da bi z odločno roko napravili red. Armada bo nemara tudi začela odločnejšo ofenzivo proti muslimanskim upornikom.

Zemljiška banka naj dobi originalno valuto: deželne pridelke!

WASHINGTON, D. C. — Zemljiška banka hoče živeti in se širiti po Parkinsovem zakonu o birokraciji, manjka ji pa denarja. Na drugi strani ima federacija deželnih pridelkov na pretek. Prebrisane glave so sedaj prišle na idejo, da bi zemljiška banka zameljala denar za deželnimi pridelki. To se pravi izplačevala bi farmarjem odškodnino za neobdelano orno zemljo ne v dolarjih ampak v — deželnih pridelkih. Ubila bi s tem dve muhi, farmarji bi zemlje ne obdelovali, ker bi jim federalna administracija prihranila trud in stroške z obdelovanjem, administraciji bi pa ne bilo treba prosjati za nov kapital za banko.

Za to idejo je menda vnet tajnik za republikanstvo Benson in tudi precej kmetijskih kongresnikov iz Iowe se navdušuje za njo. Menda ji je naklonjen tudi sam Eisenhower. Kako bodo demokratje sprejeli to idejo, še ni znano. Prijetna jim gotovo ne bo, ker bi njihova agitacija ne vedela, kaj naj z njo počne.

Fidel Castro išče denar za železno zaveso

WASHINGTON, D.C. V naši prestolici trdijo, da so Castrovi zastopniki prosili Moskvo za kredit v višini \$60.000.000. Za odgovor so dobili, da bi se o tem dalo govoriti, toda iz "političnih" ozirov naj se rajši obrnejo kar na Prago.

To se pravi, denar bi bil moskovski, podpis na pogodbi pa češki. Ako bi Čehi sitnariši s

Iz Clevelanda in okolice

Dobrodošla! V soboto je dospela iz Podcerkve pri Starem trgu pri Ložu Ivana Perušek k sinu Antonu v Willoughby in k hčeri Mrs. Jennie Fatur. Vse za pot je uredila pot. pis. A. Kollander. Seja! Društvo Carniola Hive št. 493 T.M. ima jutri zv. ob 7:30 sejo v SND na St. Clair Ave. Članarino bodo pobirali že od sedmih dalje.

Seja! Jutri ob pol osmih zvečer imajo članice društva St. Clair Grove No. 98 redno mesečno sejo v navadnih prostorih.

Iz bolnišnice—

Mrs. Frances Zele s 19209 Kewanee Ave. se je vrnila iz bolnišnice in se zahvaljuje za obiske, pozdrave in darila. Obiski na domu so zaželjeni!

Mrs. Anna Zadnik s 17821 Marcella Rd. se je vrnila iz Euclid-Glenville bolnišnice in se zahvaljuje za cvetlice, druga darila in pozdrave.

Rojstni dan—

Jutri bo obhajal Joe Milavec s 18519 Cherokee Ave. v krogu svoje družine svoj 75. rojstni dan. Cestitamo in želimo še mnogo let zdravja in zadovoljstva!

Mrs. Mary Kovač s 18621 Shawnee Ave. obhaja danes v krogu svoje družine svoj 80. rojstni dan. Cestitamo in ji želimo še mnogo let zdravja in zadovoljstva!

V bolnišnici—

Mrs. Mary Cigoj s 19704 Muskoka Ave. je bila prepeljana v Euclid-Glenville bolnišnico zaradi operacije. Nahaja se v sobi št. 515. Obiski so dovoljeni!

Zadušnica—

Jutri ob 7:30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Matijo Hiti ob 11. obletnici smrti.

Rokoborba—

V četrtek ob pol devetih zv. se bodo v Areni pomerili Don Eagle in Billy Lyons ter Fritz in Waldo Von Erich. Nastopi tudi še več drugih, med njimi znana brata Brunetti.

Zalostno sporočilo—

August Pintarich z 1226 E. 85 St. je dobil sporočilo, da mu je v fari Strigova v Medjimurju umrla 63 let stara sestra Rozalija Ivanušić. Zapustila je soproga Franka, sinova Franca in Simona ter hčer Marijo, por. Vardarec, očeta Stefana in vnuke.

Po pismo naj pride—

V uradu AD je pismo za Marijo Kuhar doma iz St. Gotarda. Piše ji Tončka Zavbi z Vrhnike.

Odbor za l. 1960—

Društvo Napredek št. 132 ABZ ima za l. 1960 sledeči odbor: predsednik John Ludvik, podpredsednik Ludvik Prosen, zapisničarica Rose Kuznik, blagajnik Jacob Gustincic, tajnica Adalynne Cecelie, 33595 Morris Dr., Eastlake, O. V slučaju bolezni kličite Whitehall 2-4359. Nadzorniki: Anthony Zadel, Antonia Tanko, Mary Golob. Zdravniki: Dr. Carl Rotter, Dr. Anna Prosen. Seje se vrše vsak 2. petek ob 7:30 v AJC na Reher Ave. Asesment se pobira vsakega 25. v mesecu.

Če si brezobziren pri vožnji, ne pozabi, da se boš zaradi tega kesal!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week in July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Entered as second class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83

No. 22

Tues., Feb. 2, 1960

John L. Lewis odšel v pokoj

Lewisa pozna vsa ameriška javnost kot voditelja naših premogovnih rudarjev. Vodil jih je skoraj 40 let, zadnjih par desetletij je bil njihov nesporni voditelj. Po imenu ga dobro poznajo skoraj vsi slovenski imigranti. Le malo je bilo slovenskih imigrantskih družin, ki niso imele družinskih članov, sorodnikov ali vsaj prijateljev, ki so delali v premogovnikih v dobrih in slabih časih. Veliko vpokojenih premogarjev je še danes pri življenju in uživa sadove Lewisovega boja za delavsko dobrobit. So taki tudi med našimi naročniki, zato ne smemo pozabiti na Lewisa ob njegovem odhodu v pokoj.

John L. Lewis je stal nad 40 let na braniku pravic in interesov premogarjev. Ko se je začel pečati z bojem za delavske pravice, so imeli premogarji slabe čase. Premogovni baroni niso poznali milosti, izžemali so jih pri mezdah, delovnem času, niso jih poznali v času gospodarskih kriz, iz njihovega žepa ni šel noben dolar v podporo tistih premogarjev, ki jih je zadel ta ali ona nesreča. V tistih časih je javna oblast stala na strani lastnikov rudnikov, kar so premogarji posebno hudo občutili v dnevih velikih štrajkov. Mnogo premogarjev je takrat imelo opravka s policijo in sodnijo, sedli so po ječah in plačevali kazni.

Lewis ni po značaju mehak človek, zato pa je strasten nasprotnik vsake krivice. To ga je gnalo, da je posvetil vse svoje sile uniji premogarjev in napravil iz nje organizacijo, ki mu ni bila vdana do dna, ampak mu je tudi slepo sledila brez omahovanja in brez ozira na žrtve, ki jih je Lewis zahteval od nje. Le njegovemu upornemu delu je treba prispejati dejstvo, da spada še danes premogarska unija med najboljše organizirane v naši deželi.

Boj proti premogovnim baronom ni bil lahek. Nasprotniku, ki je bil gospodarsko tako močan in vpliven, je bila kos samo Lewisova trmoglavost in brezobzirnost. Ni nikoli gledal, s kom je v sporu, z lastniki premogovnikov, predsedniki, vodilnimi politiki na Kapitolu, časopisnimi magnati, proti vsem je nastopal z odločnostjo pravega samopašnika. Bivši predsednik Truman bi na primer lahko povedal marsikaj, kako ga je obravnaval Lewis. Štrajki, ki jih je vodil, so bili dolgi, trajali so tudi po 9 mesecev, bili so tudi krvavi in povezani z javnimi nemiri in demonstracijami, toda Lewis je končno vendarle odnesel zmeraj zmago.

Proti ljudem je zmagoval v borbi za delavske pravice, proti gospodarskemu razvoju je omagal. Ko je začel svoje delo v uniji, je bil premog osnovna našega gospodarstva. Kmalu je dobil nevarne tekmece v električnem toku, prirodnem plinu in nafti. Potreba za premogom je začela pešati. Pri tem je premogovniška zdelala še ta nesreča, da so z njimi vred začele pešati tudi železnice, ki so spadale med glavne potrošnike premoga. Premogovna industrija je zašla v stalno krizo.

Lewis se je boril proti njej, dokler je mogel. Po zadnjem velikem premogovnem štrajku, ki je trajal s kratkimi presledki devet mesecev, je spremenil svojo taktiko. Sprijaznil se je usodo; ni več branil rudnikov, ki so delali z izgubo; ni nasprotoval mehanizaciji rudnikov, ravno narobe podpiral jo je na celi črti; pospeševal je združevanje rudnikov v velika podjetja. Vse to je delal z namenom, da dvigne kolikor mogoče visoko delovno storilnost in zahteval od podjetij, da premogarjem prepustijo del povečane produktivnosti. Podjetja niso imela razloga, da se pripravijo z Lewisom, zadnja leta je med unijo in premogovniki vladal mir. Število premogarjev je sicer padlo, kar je pa premogarjev bilo na delu, so bili in so dobro plačani.

Lewis je upal, da bodo ameriški premogovniki mogli dobiti v tujini tisti trg, ki so ga izgubili doma. Prigovarjal je premogovnikom, naj se oprejo na izvoz. Takoj po zadnji svetovni vojni je bil izvoz res prava dobrota za naše premogovnike, saj so znali kopati premog tako po ceni, da je bil na primer ameriški premog v Nemčiji cenejši kot domači nemški. Zadnjih par let so začele tuje države zapirati dovoz ameriškega premoga in tako stoji naša premogovna industrija pred problemom, kam z domačo produkcijo.

Tega problema ne bo več reševal Lewis, ampak njegovi nasledniki. Zadeva mu je pa vključ temu na srcu. Zato je v svojem poslovnem govoru na unijsko vodstvo posvetil največji del svojih izjav ravno vprašanju ameriške zunanje trgovine. Opozoril je našo javnost, da si ameriško gospodarstvo samo koplje grob. Ameriška podjetja zaslužijo lepe milijone dolarjev na domačem trgu, pošljejo jih pa potem v tuja podjetja, kjer je delovna sila cenejša, da tam pomagajo konkurirati ameriški blagu na svetovnih trgih. Trdil je, da je okoli 1000 velikih kompanij podprlo s svojim kapitalom inozemsko podjetja, ki sedaj pridno tekmujejo z ameriškim blagom celo v naši deželi sami. Zaključil je svoj poslovnih govor z nujnim pozivom, naj ameriški kapital premisli kaj dela, in gleda predvsem na domačega konsumenta,

ki si kot delavec mora zaslužiti to, kar potroši za nakup industrijskega blaga.

John L. Lewis je imel v svojem življenju veliko prijateljev, morda še več nasprotnikov in sovražnikov. Celo med unijami, ker se ni hotel nikoli z nikomur tesneje povezovati, ne v gospodarstvu, ne v politiki. Ob njegovem odhodu v pokoj so vsi pozabili na svoje, recimo hladne odnose do njega; vidijo v njem samo velikega delavskega voditelja in nič manjšega ameriškega patrijota. Vsi mu želijo dolgo življenje in nemoten počitek. Tudi mi se pridružujemo takim željam v imenu slovenskih premogarjev, aktivnih in vpokojenih.

BESEDA IZ NARODA

Kaj takega še nismo videli v Clevelandu

Cleveland, O. — Tekom zadnjih let smo videli na odrih v Clevelandu nekaj novosti, nekaj, česar Slovenci v svojem jeziku toda nismo imeli priložnosti slišati. Tako smo imeli nekaj prav odličnih akademij, imeli "zabavni večer" Radijskega kluba in še nekaj drugih zanimivih prireditev, za prihodnjo soboto zvečer se nam obeta zopet nekaj izrednega.

Plesna skupina Kresa je sicer v zadnjih letih ponovno nastopila pri raznih prireditvah, tokrat nastopa popolnoma samostojno z "Večerom slovenskih narodnih in umetnih plesov." V kolikor je mogoče soditi po sedanjih nastopih te skupine, bo sobotni nastop zanimiv, poln živahnosti in veselosti, torej kot nalašč za veseli predpustni čas. Po sporedu bo igral Tonklijev orkester za ples in kratek čas, fantje in dekleta bodo pa stregli s prigrizkom in pijačo ob belo pogrjenih mizah.

Veselja in zabave bo dovolj za stare in mlade! Prireditve je v soboto zvečer v veliki dvorani pri Sv. Vidu. To je prav posebno ugodno, ker bomo lahko malo dalje posedeli, saj nam v nedeljo jutraj ne bo treba na delo! Pridite, ne bo vam žal! Starejši se bomo spominjali ob nastopu mladih plesalcev in plesalk svojih mladih dni, mlajši bodo pa videli, kako je bilo nekdaj v slovenski domovini veselo in — lepo! Ko bodo zaigrali Tonkli in njegovi fantje, bomo oboji pozabili na vse drugo in se veselo zvrstili v ples, utrujenost pa nato preganjali s primernimi okrepčili in osvežili!

Na svidenje v soboto zvečer v dvorani Sv. Vida!

J. K.

Dopise rojakov pogreša

Chisholm, Minn. — Danes, ko tole pišem, je kar lepo in in gorlo sonce. Za druge seveda to ni kaka novica, za nas tod pa je, ker kaj takega nismo vajeni. V tem času toplomer navadno kaže kar precej pod ničlo.

Kar se dela tiče, je bilo nekaj časa tukaj v železnem okrožju bolj slabo, tudi zdaj še ni najboljše, pa počasi bo že prišlo na stari tir. Imeli smo štrajk in kadar ta zadene železne rudnike, izgleda to vse zelo klavarno. Kadar rudniki stojijo, je vse kot izumrlo. Pri nas je namreč le malo druge industrije.

Ko berem iz dneva v dan Ameriško Domovino, se mi zdi vse zanimivo. V splošno rada berem vse, ker se človek iz vsakega branja lahko kaj nauči. Mnogo jih slišim, ko pravijo: "Saj ni nikjer nič več, kar bi bilo vredno brati, pa naj vzamem v roke katerikoli časopis že!" Po mojem je vredno. Pogrešam najbolj poročil starih poročevalcev, ki so pisali o delu in življenju malih slovenskih ljudi. Toda tistih ni več z malo izjemo. Odšli so tja, kamor jim bomo prej ali slej sledili vsi.

Čudno se mi zdi, da se novi tako malo zanimajo in ne pišejo malo več v AD. Saj jim je prav ta časopis vedno stal ob strani in jim pomagal ob vsaki priložnosti vsa povojna leta. Tam v slovenski metropoli Clevelandu vas je na stotine, če ne na tisoče. Kako lepo bi bilo, če bi se kdo od

časa do časa oglasil in kaj napisal o svojih doživetjih tod ali pa še iz stare domovine.

Ameriška Domovina je kot samostojen list razširjena po vsej naši deželi in po Kanadi, bilo bi prav, če bi se njeni čitatelji večkrat oglasili in pokazali s tem več zanimanja za svoje sorojake in za slovenske stvari.

Hvala lepa "Revček Andrejček" za Tvoje sestavke. So v resnici zanimivi. Kadar jih berem, ugibam, kdo je ta skrivnostni poročevalec. To je uganika, ki jo zastoj rešujem. Vseeno srečno novo leto Tebi in vsem bralcem AD!

Mary Mlakar.

Dobrepolskim faranom

Cleveland, O. — Ko so se lansko leto mudili č. g. L. Baznik, župnik fare sv. Vida v Clevelandu, v Dobrepolju, kjer je bila rojena njihova pokojna mama, so si ogledali zanimivosti fare. Tako jih je pot zanesla tudi na Zdensko reber, kjer stoji lična cerkev sv. Antona Padovanskega.

To je romarska cerkev znana daleč naokrog. Spominjamo se še iz otroških let, koliko romarjev je prihajalo k Sv. Antonu pri rosi za svoje zdravje in za zdravje živine. V ta namen so romarji veliko darovali v blagu. Vsega tega ni več. Cerkev in sv. Anton sta postala reveža. Včasih so se tudi dekleta z zaupanjem obračala na sv. Antona, saj poje pesem:

Ljubi sv. Antona,
daj mi Ti mozička,
daj mi pa zredila bom
debelega prašička.

V zadnji vojni je bila cerkev sv. Antona močno poškodovana. Notranjščina je popolnoma uničena. Krasne orgle so zgorele, enako vse klopi in oltarji. Uničene so tudi vse lepe slike, delo bratov Subicev iz Škofje Loke.

Zgorel je tudi zvonik, iz katerega so padli zvonovi. Na tleh leže že 15 let. Tudi zvonik sam se je začel naglo rušiti. Treba je naglo nekaj ukreniti, če nečemo, da bo vse uničeno.

Tamkajšnji župnik in ljudje so prosili č. g. L. Baznika, da naj poteka na dobra srca Dobrepoljcev v Ameriki, da bi darovali, kolikor morejo, za popravilo cerkve sv. Antona. Vsem darovalcem bo sv. Anton bogato poplačal njihovo dobroto.

Dostikrat smo šli veselo na žeganje k sv. Antonu, potem pa malo k Mežnarjevim na čašo vina in štruklje. Kmalu je zadonela vesela pesem. Sedaj vsega tega tudi ni več. Ni več petja, ne veselja, pa tudi Mežnarjeve hiše ne! Ostali so samo še spomini.

Najnujša popravila bi stala okoli \$400. To vsekakor ni toliko vsota, da jo tukajšnji dobrepolski rojaki ne bi zmogli, posebno če jim priskočijo na pomoč še drugi častilci sv. Antona.

Vsem že vnaprej najlepša hvala!

Darove pošiljajte na naslove: č. g. L. Baznik, 6019 Glass Ave., Cleveland 3, O.

Anton Zallnik, 1058 E. 72. St., Cleveland, 3, Ohio

Mirko Stupnik, 6713 Schaefer Ave., Cleveland, 3, Ohio

Anna Hocevar
1172 Addison Rd.
Cleveland, 3, Ohio

Zlata poroka slovenskega para na Garfield Hts.

Garfield Heights, O. — Dne 18. januarja letos je minilo 50 let, od kar sta si obljubila večno zakonsko zvestobo Louise in Joseph Zidanec z 10604 McCracken Rd. na Garfield Heights. Zaradi rahlega zadržavanja slavljencev je bilo praznovanje zlate poroke tiho in le v ožjem krogu družine in sorodnikov.

Zlatoporočencema čestitamo tudi prijatelji in znanci. Iz srca Vama želimo vse najboljše, pred vsem pa zdravlja. Naj Vaju Bog ohrani še dolgo let!

Zlatoporočenka Louise, roj. Sršen, je doma iz Sevnice ob Savi, zlatoporočenec Joseph pa iz Brežic, oba sta torej otroka zelene štajerske. Oba sta rada vesela in prijazna do vsakega, ki se oglasi v njenem domu.

Posebno Mrs. Zidanec je bila zelo delavna pri družtvih, dokler so ji moči dopuščale. Ona se v življenju ravna po reku "Naj ne ve levica, kaj dela desnica!" Stori la je mnogo dobrega, prenekateremu siromaku je otrl solze.

Pol stoletja hodita skupaj, življenje Vama ni vsipalo na pot veliko cvetja, bilo je dosti težav, treba je bilo hoditi tudi po trnjevi poti v skrbi za družino, za vzgojo otrok. Prišel je večer življenja; naj Vama bo prijeten sredi otrok in prijateljev!

Jennie Pugely.

Predpustna zabava in pevski koncert v Milwaukee

Milwaukee, Wis. — Slovensko kulturno društvo Triglav, priredi v nedeljo 7. februarja popolne dne ob treh, vsakoletno predpustno zabavo za članstvo in prijatelje. Izvrstne kuharice bodo pripravile okusno večerjo z domačim vinom. Preskrbljeno bo tudi za ples. Zabava se bo vršila v dvorani Sv. Janeza na Deveti cesti. Ker bo čisti dobilek namenjen za vojne invalide in sirote, ste vsi, stari in mladi najprisrčneje vabljeni. Na svidenje in dobrodošli!

*

Slovenska cerkev Sv. Janeza ima, kot je znano vsem Slovencem v Milwaukee, odličnega mešanega pevski zbor, ki ga vodi že mnogo let neumorni organist in pevovodja Ernest Majhenič. Poleg rednih tedenskih pevskih vaj in rednega petja pri nedeljskih mašah, se je pevovodja E. Majhenič s pevskim zborom odločil za samostojni pevski koncert slovenskih pesmi. Koncert se bo vršil na pustno soboto, 27. februarja, ob sedmih zvečer v dvorani Sv. Janeza na Deveti cesti in Mineral St.

Okusno večerjo bodo pripravile naše odlične kuharice v spodnji dvorani in to pred koncertom od 5. do 7. ure zvečer. Po koncertu bo v vseh prostorih prijateljska zabava s plesom.

Ljubitelji slovenske pesmi in zabave, napolnite dvorano do zadnjega kotička, da tako poplačamo ves trud pevskega zboru in pevovodnji. Dragi Slovenci in Slovenke na pustno soboto, 27. februarja, zvečer vsi na koncert slovenske pesmi v dvorano Sv. Janeza na Deveti cesti. Vsi dobrodošli!

L. G.

Naveličal se je

Stapleton, upravnik londonske razstave "Živali, tvoja prijateljica," se je odpovedal dolžnostim, ker ga je na dan otvoritve razstave ugriznil pes, brenil konj in nazadnje še opreskala mačkah. Ko se je vračal od zdravnik, mu je prišel nasproti rekla miš sproved gostujočega cirakusa. Prav takrat je slon obrizgal mimoidoče, med drugimi tudi Stapletona.

Škof Irenej Baraga – indijanski misijonar

Pretekla nedelja je bila "Baragova nedelja." Za to priložnost je priredil Prosvetni odsek Baragovega doma posebno proslavo, na kateri je imel pisatelj Karel Mauser sledeče predavanje.

Baragova nedelja je danes in zbrali smo se v domu, ki nosi ime našega velikega škofa, da se spomnimo Slovenca-duhovnika, da obudimo nekaj potez iz življenja tega žlahtnega sadu slovenske zemlje. Zdi se mi, da lepše ne morem začeti, kakor da navedem besede, ki jih je naš pokojni škof Gregorij napisal za uvod knjigi dr. Jakliča: Baraga. "Če kdo iz naše zemlje, je Friderik Baraga slovec mož, katerega kreposti niso ugasnile, ampak vse bolj svetijo v mrak sobodbe sebičnosti in brezobzirnosti. Njegovo ime bo slovelo, dokler bo kaj zgodovinskega znanja med ljudmi, pri Bogu pa mu bo slava večna."

Dva velika svetniška kandidata imamo Slovenci — dva škofa — Antona Martina Slomška in Friderika Baraga. Še nam lahko done na ušesa tople in iskrene besede škofa Gregorija, ki nam jih je govoril o Slomšku. Ni dolgo tega. Gotovo nisem poklican jaz, da govorim danes o velikem škofu Baragi, o slovenskem Vianiju. Oprostili mi boste, da bom govoril o svoje, tako, kakor lajik more govoriti o duhovniku.

Leta 1797, ravno na dan Sv. Petra in Pavla se je v malovaški graščini pri Dobrniču na Dolenjskem rodil Baragovim otroček, ki so ga krstili za Friderika. Oče, resen in trezen človek, je že dve leti po Friderikovem rojstvu malovaško graščino prodal in kupil večjo in lepšo trebanjsko graščino. Tu je Friderik rastle, se igral s sestro Amalijo, dokler ni dopolnil deveto leto. Takrat ga je oče odpeljal v Ljubljano, mu najel učitelja in Friderik je prišel z učenostjo ljudske šole. Skončal jo je ravno v letu, ko so Francozi podili avstrijsko vojsko iz Italije proti Sloveniji. Nastala je Ilirija, doba, kateri je pesnik Valentin Vodnik zapel navdušeno pesem. Baraga je odšel na srednjo šolo in za ravnatelja mu je bil prav ta Valentin. Za sošolca mu je bil Matija Čop, naš pesnik Prešeren pa je bil za obema svojih pet let.

Mater Baraga v tem času že ni več imel, zdaj ga je zadel še drug hud udarec: umrl mu je še oče. V testamentu je določil za oskrbnika svojega brata, za dediča pa zapisal sina Friderika, ki naj ob polnoletnosti prevzame graščino ter izplača sestro Amalijo in mlajšo sestro Antonijo. Da bi otroci imeli dobro vzgojo, jih je stric poslal v Ljubljano k dobremu očetu prijatelju, k dr. Dolinarju, ki je bil znan profesor prava in je imel dva otroka: sina Janeza in hčerko Anico. Tu torej sta se prvič srečala Baraga in Anica, dekletce, ki je bila pozneje prva in zadnja Baragova ljubica.

Ko je Baraga skončal srednjo šolo, je odšel na Dunaj študirati pravo. V srcu je nesel s seboj misel na Anico in veliko poštenje. Lepa in bogata dota za mladega človeka.

Kakor je bil Dunaj za mnoge poguba, tako je bil Baragi v posvečenje. Koliko slovenske inteligence je tam propadlo, koliko mladih življenj so izpile tiste ceste takrat in pozneje. Mesto, kjer je živel pozneje Cankar, mesto, kjer so bili naši slikarji. Mnogi so bili, ki jih je mesto objelo in ko so se vračali, če so se, so bili za narod izgubljeni.

Ko je Baraga prišel na Dunaj, je v njem utripal velik plamen — svetnik Klemen Marija Hofbauer. Pokličimo si v spomin čas. Bila je hladna doba janzenizma in birokratičnega jožefin

nizma. Janzenizem je bilo gibanje v Cerkvi, ki je zahtevalo veliko strogost. Janzenistični duhovniki so napravili spoved za pravo muko, k obhajilu pa je smel le tisti večkrat, ki je bil čist tako, da mu je bilo obhajilo že nekako plačilo ne zdravilo proti slabostim. Jožefinizmu pa je bil oče cesar Jožef II. — ki so mu dejali tudi mežnar. Bil je proti vsakim cerkvenim bratovščinam in prišel je razpuščati vse redove, ki se niso pečali z bolniki in s šolo. Še tako daleč je šel, da je predpisal, koliko sveč naj gori pri sv. maši.

Duhovno življenje je kostonelo, ni bilo pravega zamaha, strah je tiščal vse k tlom. Tedaj se je sredi Dunaja oglašil preprosti duhovnik, govoril o božji dobroti in na široko odprla vrata k spovedi. Ljudje, posebno inteligenca, so drli v njegovo sobico. Tu jim je govoril in jim odpiral poglede v notranje življenje. In k temu svetniku, v njegovo sobico, je prišel tudi Baraga. Tu, v tej sobici, ob tem preprostem menihu, se mu je na široko odprlo, da je do zadnje globine razumel besede, ki jih je Kristus nekoč rekel Marti, Lazarjevi sestri v Betaniji. — Marta, Marta, veliko si prizadevaš, toda le eno je potrebno. Marija si je izvolila boljši del.

Razumel je Baraga: Eno je potrebno. Ne biti graščak, ne biti gospod biti blizu Boga in k Njemu voditi druge. Spočela se je misel, da postane duhovnik, misel na Anico je plahnela. Kljub temu je dokončal pravne študije in sicer ravno tisto leto, ko je prišel na Dunaj študirati veseli fant — Ribičev iz Vrbe — Prešeren France.

Baragova vrnitev v Ljubljano in njegova izpoved je upihnila veseli plamenček Aničine ljubezni. Bila je šibko in dobro dekle. Udarec jo je morda zadel globlje kakor je Baraga mislil. Komaj 26 let stara je umrla za jetiko. Tako lepo je zapisal dr. Jaklič v svoji knjigi: Se stoji spomenik, na katerem je zgoraj ime dr. Julija Dolinarja in njegove žene, spodaj pa je ime njune edinke. Hladni kamen in mrtve črke — za njima pa ležita dve življenjski zgodbi, dočela različni: Aničina in Baragova.

Da, dve zgodbi. Aničina se je zaprla kakor cvet v slani, Baragova pa je poglala kakor zelenje na pomlad. Do dna je razumel: eno je potrebno. Takoj je stopil na škofijo in zaprosil za sprejem v semenišče. Tedanji škof Grubar ga je sprejel, Baraga pa se je odpovedal dediščini. Nič več ni imel.

Prav v taistem času se je na koroški zemlji odpovedal svetni in stopil v celovško semenišče mladi in nadarjeni fant — Anton Martin Slomšek. Bog je slovenski narod to leto pogledal skozi veliko okno. Dva bodoča škofa — dva bodoča svetnika. Fekli so zadnji meseci leta 1821.

Leta 1823 v septembru je bil Friderik Baraga posvečen in škofov dekret ga je poslal v Šmartno pri Kranju. Prva služba, prvi križi. Tu je nastal njegov molitvenik Dušna paša za kristjane. In zanimivo, z vso dušo je podpiral bratovščino Srca Jezusovega, katere pa janzenistični duhovniki niso trpeli. Pri franciskanih v Ljubljani je bila sicer dovoljena, po deželi pa je niti franciskani niso upali širiti. Bil je ogenj v strehi, duhovniki so udarili po njem, edino ustehe je imel v kranjskem dekanu Slugi, v dobrem in pobožnem duhovniku.

(Dalje sledi.)

Iz slovenskega Toronta

Med katolicizmom in socializmom ni sprave

"Niče ne more biti oboje, pravi socialist in dober katolik." Tako je učil že papež Pij XI. To resnico je zopet potrdil vatikanski dnevnik "Osservatore Romano," ko v svojem uvodniku omenja kako nekateri socialisti po svetu spreminjajo svoje programe.

Vprašanje je, pravi vatikansko glasilo, ali so socialisti res opustili svoje naziranje o človeku, o družini, o vzgoji, o državi, ali pa so samo ublažili nekatere točke svojih programov, da bi tako lažje zasledovali svoje cilje; marksizem in poizkusi kolektivizacije danes ne vlečejo več.

Resnično spreobrnjenje, to je, da bi socializem opustil svoj nauk, se pravi, da bi prenehal obstajati. Med pravim socializmom in katolicizmom pa ni sprave.

(Po The C. R.

Planinska roža

Cerkveni pevski zbor zupnije Marjave Pomagaj v Torontu pripravi svojo poevsvoigro "Planinska roža," ki jo je napisal in ugalsbil Radovan Gobec. Predstave bodo v cerkveni dvorani na 609 Manning Ave. Torontu in sicer: 1. v soboto, 6. februarja, zvečer ob 8. uri in druga v nedeljo, 7.

Mirko Jezernik:

Začetek poti...

(Nadaljevanje)

Še preden sem se dobro zavedel, sem spoznal to življenje, ki so ga doma prikazovali v najlepši luči, češ da te lepo oblečejo od nog do glave, čim prideš v taborišče. Toda o tem ni bilo ne duha ne sluha.

Naslednje 3 dni sem spal kot ubit. Vem le to, da so me fantje zjutraj spravili iz postelje, da sem šel na hodnik po kavo in kos suhega kruha, potem pa zopet nazaj v posteljo. Bil sem zmučen in zbit, da nisem mogel misliti, kaj se je zgodilo, kje sem in kaj je z menoj. Šele tretji dan sem prišel k sebi. Iz spanja me je vrgel moj Jovo. Sklanjal se je nad mano in me tresel za rame:

"Mali, zbudi se, gremo na kosilo." Pomel sem si oči in začuden gledal okoli sebe.

"Tri dni si spal, kot da si mrtev," je dejal in mi metal na posteljo mojo obleko. Fantje so stali okrog majhne peči v kotu in se smejali, zunaj je pa še zmeraj snežilo.

"Bo že konec te zime ali ne? Kdo ve? Toda mi bomo tukaj preživeli zimo, če nas ne bodo vrnili, seveda," je pripomnil Jovo.

Tako se je pričelo moje dvanajsetmesečno življenje v taborišču Anna Bichlu: Čakanje, kdaj me bodo vrnili, enolično življenje, zjutraj k zajtrku, popoldne h kosilu, zvečer pa k večerji. V ostali čas smo pa posedali okoli peči ali poležavali po posteljah, igrali karte in govorili, da smo izpolnili čas.

Vsak je imel svojo zgodbo. Bili so možje, ki so pustili ženo in kopico otrok, ker jih niso mogli preživljati. Šli so v svet z upanjem, da najdejo neke delo, in si zaslužijo toliko, da se bodo lahko čez leta vrnili in zaželi novo življenje. Sanjari so o majhnih hišicah, ki jih bodo kupili, ko se vrnejo. Kajti celo

februarja, ob pol petih popoldne.

Vstopnina k sobotni predstavi bo \$1.00 za vse; v nedeljo pa za odrasle \$1.00, za otroke pa vstop prost. Pravočasno si preskrbite vstopnice, ker je število omejeno. Vsi iskreno vabljeni! Spevoigra "Planinska roža" bo kulturni dogodek prve vrste!

Por.

Baragova proslava

Letos je bil 24. januar Baragov dan, Baragova nedelja. Za slovanec v Torontu je bil to "slovenski misijonski praznik."

Baragova proslava je pripravil Misijonski krožek "Baraga." Spored je bil lep in učinkovit. O Baragi je govorila s prisrčno toplino inž. Cvetka Jakus. Nato je deklamirala Mirjam Čekuta. G. Blaž Potočnik je pa zapel spev iz Baragovega Oratorija ob spremljavi gđ. Norme Anzelc. Otroci slovenske šole so nato igrali tridejanko Franceta Kunstlja "Za velikim vzorom," ki jo je režiral g. Marjan Šošterič.

Presenetili so s svojim igranjem in pokazali lepe sposobnosti. Nekateri od njih so se res zelo potrudili in odlično izpeljali svojo vlogo. Želi so splošno odobravanje in zadovoljni so bili tako gledalci kot igralci.

Začeli so prihajati novi v večjem številu. In v večjem številu so jih spet vračali. Vsak teden se je razlegal po hodnikih ženski jok in moške kletvice, dokler jih niso strpali v zeleni avto. Težka vrata so se zaprla in nismo jih videli več. V takih dneh je bilo po celi stavbi tiho kot v grobu. Sloneli smo pri oknih in strmeli v gaz, ki ga je naredila "marica".

Nas starih je bilo samo še osem od tridesetih. Vsi drugi so sedeli po zaporih neke v domovini, ostali so samo napisali po zidovih in posteljah: "Stojan Milošević, vrnjen 4. aprila 1957; Bogoljub Sevič, prišel s svojim bratom iz Jugovine 28. marca. Stevo se ubio u gorama, vrátil me 10. apr. 1957, dovidjenja braća. Na svidenje morda doma, nikoli pa ne v tujini..."

(Dalje prihodnjič)

Odlomki iz pisma

V Melbourne v Avstraliji izhaja kot razmnoženina slov. mesečnik "Vestnik," ki ga izdaja Zveza Slov. Klubov. V št. 46. tega lista je objavil Jože Kapušin dolgo pismo, iz katerega na tem mestu objavljamo nekaj najbolj značilnih odstavkov. Naj jih berite tisti, ki jih ubija samota in domotožje in tudi tisti, ki bežijo pred skupnostjo v svojo lastno samoto.

"... Truplo naše pač strohni v gomili ali čaša tvojih del ostane."

(Aškerc)

"Vsekakor me je vzpodbudilo pismo preč. g. Bazilija, ki je priromalo do mene daleč iz oživljenega Melbourne v mrtvaško samoto centralne Avstralije, ter me nepopisljivo razveselilo, kakor še priloge "Vestnika," "Misli" in "Glasu." Ne pretiravam, če napišem, da je bil to moj najlepši dan v Avstraliji. Z lačnimi očmi sem začel brati, da, brati... brati v besedi, ki je tolažba, ozdravljenje in hrepenenje. Branje pisano v besedi, v kateri se lahko razgovarjam le sam s seboj v nedogled se razprostrajoči centralni Avstraliji, zavedajoč se, da me še ta ne razume."

"Ko tako človeka zanaša po tujini sem in tja, se najrajši držim 'svoj' svojega.' Seveda, če ima takšne možnosti 'svojega.' V slučaju, da sta to samo dva, sem prepričan, da bo 'svoj' v svojem videl le delček domače grude in vsa ljubezen do domovine bo izražena v vsakdanjem življenju v mnogih podrobnostih, ki nam lajšajo včasih pregrenke trenutke ob obujanju pestrih spominov na preteklost in skromnem poseganju v razburkano reko sedanjosti, izvirajočo iz zahtev časa in okolja."

"Ako razpredam še dalje misli okoli dveh rojakov, ki sta se z eno in isto mislijo našla na začetku poti, si bosta sigurno vedela še dalje pomagati. Poznamala se bosta ali je morda v bližini še kakšen rojak in ga potem tudi našla, za kar jima bo večno hvaležen. Hvaležen za to, ker sta mu prinesla trenutke, sladke trenutke pozabljenja, da je v tujini, da je tujec..."

Ostalo pa je, da je tujec... O zdej so že trije, pozneje se bo priključil še četrta, nato peti, šesti in več — je neke zapisal S. Kosovel. Tedaj bo potrebno najti prostor, kjer se bodo zbirali in lahko prav vsi uživali v domačem vzdušju, po domačih navedah in v rodnom jeziku. Potrebno nam je ustvariti dom spominov, dom ljubezni..."

Ako se pogledimo v preteklost vedno bolj razvijajoče se atomske dobe človeštva, ugotovimo, da je marsikdo moral pobegniti z domače grude; in če je pobegnil, ni rad, ko da ne bi ljubil domače zemlje, njenih logov, lepote in jezika. Morda je ravno zato vzel slovo ker je preveč ljubil in ni mogel gledati lačnih, podcenjevalnih in tlačnih, ki v samoti tiho vedrijo pred nevihti, ki je zavihrala nad deželo..."

"Kako enostavno se da pobegniti osamelosti in preiti na ustvarjanje družabnosti in ohranjanje tistega, kar se ohrani, da ter se prepustiti v ljubezni do vsega, kar je domače in v mejah naših možnosti... Če si Slovenec, ostani ponosno slovenstva tudi vreden in ne pozabljal naših običajev in kulturnih vrednot, da ne boš 'domače zanemarjal in vse tuje posnemal kot opica,' je napisal Levstik... Tudi jaz sem krivec pred zaslužnimi..."

"Ali naj bo moja vloga ob strani v hladni senci z modrim prikričevanjem ob nemodrih mislih, da naj se za vse to zanimajo pač tisti, ki so dovolj 'učeni.' Ali pa naj tako jaz kot ti pustiva vse skupaj z lahkimi izgovori: 'Kaj me briga?' Ne tako... Zasluduj pota vzornosti in bodi tudi ti vzoren ob nepregledni množici mnogih, ki že trdno stopajo proti končnemu cilju..."

Jozef Kapušin.

Tako se človek uživilja v tujini!

Toronto, Ont. — Kmaló bo dve leti, odkar sem se naselil v Kanadi. Sreča mi je sijala z obzora ob prihodnu v Toronto. Mnogo kaj bi lahko napisal iz doživljanja.

Najnovejši.

Ocean v nevarnosti

Človek ogroža zibelko življenja: radioaktivnost morske vode narašča.

V svetovnih morjih je soračerno malo radioaktivnih snovi. Skalnate plasti, ki sestavljajo zemeljsko skorjo, vsebujejo stokrat več urana kot morska voda. Spričo tega se bogat, živalski in rastlinski svet v morju, ki velja za zibelko vsega življenja na zemlji, razvija v okolju zelo slabe koncentracije radioaktivnih sestavin.

Za sedaj še ni znana meja radioaktivnosti, ki jo pomorsko rastlinstvo in živalstvo prenese brez nevarnosti za obstoj. Znanost je le, da se v ribah nabirata fosfor in cink, v školjkah in mehkužcih pa kalcij, stroncij in drugi elementi, ki jih vsebujejo produkti cepitve atomov.

Dva dni po poskusni eksploziji atomske bombe na Bikiniju je bila morska voda na površini ni milijonkrat bolj aktivna kot sicer. Štiri mesece kasneje je bila voda na področju 2300 km okoli otoka trikrat bolj radioaktivna, kot znaša normala. V spravljaljajih mesecih se je ta voda razširila na površino 2,6 milijona kvadratnih kilometrov. V tem obdobju se je radioaktivnost, ki jo je povzročila eksplozija, tako znižala, da je bila le še za 20 odstotkov nad normalo. Vendar so višje stopnje radioaktivnosti ugotovili tudi na razdalji 300 km od kraja eksplozije.

Zanimivo je, kako se radioaktivnost širi po oceanu. Ugotovili so tri dolge proge radioaktivnosti; ena se je širila proti

vetja v novi domovini. Želim napisati po kakšni poti sem se uživel tukaj.

Prvi dan po prihodu sem zvedel za glavno skupnost Slovencev v Torontu. Vesel sem bil, ko sem videl, koliko imajo Slovinci tukaj svobodnega in ugodnega, kar je v domovini zatrto.

Kmalu je moje veselje minilo. Spoznaval sem se z raznimi rojaki, ki so se naselili pred mano. Pri tem sem moral kar precejkrat povedati, v katero slovensko republiko spadam. V strahu, da spadam med "vročerkve" sem mislil, da si bodem moral iskati sebi parne. Kmalu sem zvedel, da pride to na misel samo nekakim "posebnih."

Čas prinaša svoje! Tako se je tudi naprej godilo, da sem opazil spore med samimi Slovencei. Pred mano se je pojavila nova slika. Začel sem izgubljati obris lepe skupnostne slike. Časopis, telefon in drugi pripomočki so tisti, ki morajo prenašati, oziroma izkazovati prijateljstvo med nami in drugimi. Misli sem bil različnih ob teh spoznanjih. Po svoji zamisli lahko stavim vsem Slovincem vprašanje: Ali ste prečitali kdaj Prešernove pesnijo? V četrti kitici "Zdravljice" je zapisano: Edinost, sreča, sprava k nam naj nazaj se vrnejo! Če samo to se izpolni, potem je upanje, da bodo še mnogi naši rojaki res našli v tujini srečno in mirno domovino.

Marsikaj bi se dalo pisati o tem. Povem pa lahko to, da tudi mladi znamo spoznati, kaj je prav in kaj ni prav, čeravno se včasih sliši: Vi ste rasti v novem režimu. Prišli smo mnogi zato, da bi tukaj zaživel življenje, ki je pravilo za katoliškega človeka.

Najnovejši.

Ocean v nevarnosti

Človek ogroža zibelko življenja: radioaktivnost morske vode narašča.

Zahodu vzdolž severnega ekvatorskega toka, druga se je ločila od prve in zavila proti jugozahodu, tretja pa se je usmerila proti vzhodu. V prvi in drugi so ugotovili enako stopnjo radioaktivnosti 1600 in 3200 km od atola, v tretji pa je bila stopnja radioaktivnosti v razdalji 1200 km trikrat večja. Menijo, da so bili pri prvi progi odločilnega pomena morski tokovi, pri drugi in tretji pa radioaktivni prah, ki so ga raznašali vetrovi.

Znanstveniki proučujejo širjenje stranskih proizvodov pri cepitvi atomov in posledice teh snovi za rastlinski in živalski svet v svetovnih morjih. Ta naloga je nujna zlasti zato, ker se jedrska industrija naglo razvija in je čedalje več radioaktivnih odpadkov. Britanci spravljajo te odpadke po kanalih naravnost v Irsko morje, medtem ko so jih v Oak Ridgeu (ZDA) speljali v reko Tennessee. V ZDA spravljajo ponekod radioaktivne odpadke pod zemljo. Vendar se čedalje bolj uveljavlja praksa "skladišče" v morskih globinah. Slana voda pa bo kmalu zgrizla zaščitni oklep posod z radioaktivnimi odpadki in odpravila nevarno vsebino. Kaj se bo zgodilo v bližnji prihodnosti, ko ne bodo več spravljali na morskno dno po deset ali sto, temveč na deset tisoče posod s tako vsebino?

V oceanih, zlasti v Tihem, so ugotovili "doline" in "prepade", ki so tudi do 11 km globoki.

Zdaj razmišljajo o tem, da bi spravljali radioaktivne odpadke v te globeli.

Ob tem naj bi oceanografi ugotovili starost voda v posameznih oceanskih plasteh. Problem ni več akademski, kot je bil nekoč, saj gre za konkretno vprašanje, koliko časa bo minulo, preden se bodo po oceanem dnu razsuti radioaktivni odpadki dvignili s tokovi na površje. Od tega procesa je odvisno, ali bo takrat radioaktivnost še dovolj velika, da bi lahko okužila vodne plasti z bujnim rastlinskim in živalskim svetom. Vedeti je treba, da na 20 milijonov ton morskih rib, ostrig in mehkužcev in da ima svetovna ribiška industrija nad pol milijona ladij.

O globinskih rokavah je več teorij. Po nekaterih znakih sodijo, da voda kroži hitreje, kot

so menili doslej. Nedavno so sovjetski znanstveniki na ladji "Vitez" proučevali morskii prepad Tonga, in sicer šest let po tem, ko ga je pregledala danska odprava. Ugotovili so temperaturno razliko dveh desetink stopinje, kar je spričo natančnosti sedanjih inštrumentov precej, hkrati pa omenjajo kot dokaz, da se voda tudi v največjih morskih globinah nenehno premika, tako da se globinske plasti stalno menjujejo.

Zaradi naglega razvoja jedrske industrije bo treba najti zanesljiv odgovor na vprašanje, kam z radioaktivnimi odpadki. Če pri tem ne bi sodelovali dovolj skrbni strokovnjaki, bi lahko nastala že čez kakih dvajset let nepopravljiva škoda. Oceani so v nevarnosti, pravijo strokovnjaki za morski rastlinski in živalski svet.

KRIŽEM PO KANADI

Pretekli četrtek se je zaletel vlak CPR pri Hillsburghu, Ont., v šolski bus. V gorečem busu so našle smrti tri dekletce, nato pa je umrl še voznik busa, ki je bil ob nesreči težko ranjen. Glavni državni pravdnik Roberts je obljubil natančno preiskavo nesreče, ki je globoko pretresla vso okolico.

Predsednik vlade Diefenbaker je izjavil, da je pripravljen dovoliti široko razpravo v parlamentu o odpravi smrtnih kazni v Kanadi.

Zvezni poslanec W. L. Houck iz Niagara Falls je pozval Kanado, naj uvede obvezno udeležbo pri volitvah čes, da je sramota, da moramo ljudi skoro na kolektivnih prositi, naj izvršujejo svoje državljanske pravice.

Kanadska industrija je dobila tekem lanskega leta za \$96.300.000 naročil v okviru skupne ameriško-kanadske narodne obrambe. Minister za obrambo proizvodnje O'Hurley je dejal, da bi se mogla v naslednjih letih naročila še povečati, če bi se v skupno proizvodnjo vključila še Velika Britanija in ostale članice NATO.

Izgleda, da bodo vse škofije Kanade uvedle olajšave za prihodnji post po zgledu predloga nadškofa Paula Bernier iz Gaspé.

Pravosodni minister E. Davie Furton bo vodil kanadsko zastopstvo, ki se bo začelo 11. februarja letos pogajati v Washingtonu, D. C., o skupnem izkoriščanju vodne sile reke Columbij.

Lahti se je vselilo v Kanado vsega skupaj 105.000 oseb, kar je v zadnjem desetletju najmanjša številka.

Medicine Hat v Alberiti je prvi med mesti v Ameriki glede varnosti. S koncem preteklega tedna je minilo že 1.900 dni brez vsake težje prometne nesreče. Seveda mestece še dolgo ne pozna tak gneče na cestah kot Toronto ali Montreal, da ne omenjamo New Yorka.

Oliver's Food Liner, veletrgovina z živežem, v bližini Prince Albert Sask-ki je vedno odprta, je dobila oblasti naročilo, da mora biti v nedeljah na temelju zakona zaprta.

Kanadski odbor za pšenico je ugotovil, da je ostalo pod snegom nepožete skupno okoli 50 milijonov bušev pšenice in ne 112 milijonov, kot so prej trdili.

Predsednik pokrajinske vlade v Ontario: Frost je obljubil, da bo podpiral delo za ustanovitev univerze v Sudbury in da bo nova ustanova imela tudi pravico do vladne podpore.

Okoli 60 otrok, ki jih po poročilu Katoliške družbe za pomoč otrokom v Kanadi nihče ne sprejeti, bodo izročili družinam v Združene države, ki so jih pripravljene sprejeti.

— Mesto Boston je dobilo prvo v naši deželi podzemno železnico za prevoz potnikov.

Ženske dobijo delo

Delo za žensko

Išče se žensko, da bi pomagala v restavrantu od 7. do 10. zv. Mora govoriti angleško. Kličite LI 1-9566. (22)

Moški in ženske

Išče se zakonski par ali moški in ženska za čiščenje uradov ponoči, izkušeni, blizu mesta. Kličite HE 2-0233 med 2. in 4. uro pop (23)

MALI OGLASI

POPRAVLJAMO IN POSLUŽUJEMO VODNE TANKE in furneze vseh izdelkov in vrst. Tudi instaliramo! PIERSE HEATING, 1397 E. 52 St. EX 1-5248. (22)

Strokovnjaki

Posamezni ali skupina. Ali gre smer vaše prakse ali vaših klijentov na vzhod? Sedaj je čas se seliti v isto smer. Mično poslojce z prostorom za laboratorij. Tlakani lot za parkiranje je sedaj naprodaj. Za več pojasnila kličite

DE VANNA REALTY

535 E. 185 St. KE 1-2227

(22)

Apartment v najem

Lake Shore, 363 E. 152 St., 4 moderne sobe, na novo dekorirane, gorkota, \$80. Kličite WY 1-6363 ali EV 2-7622. (X)

Potrebujemo

4 podjetne prodajalce hiš GLOBOKAR REALTY 986 E. 74 St. HE 1-6607 (X)

NAPRODAJ

Naprodaj

Stanovanjska hiša z dobrim dohodkom v bližini E. 185 St. Blizu cerkve in trgovin. Nobenih posrednikov. Za pojasnila kličite KE 1-7326 (23)

V EVROPI VEDNO POTREBUJEMO NAŠA ZDRAVILA! Mi jih pripravimo in razpošljemo kamor želite! NAROCITE!

MANDEL DRUG

15702 Waterloo Rd. KE 1-0034

ZULICH INSURANCE AGENCY

18115 Neff Rd. IV 1-4221
Cleveland 19, Ohio

HANDEL - MAZZETTI:

Junakinja iz Štajra

Taka sladkost ni od tega sveta! Kajti: poljubiti Stefanine nežne ustnice mora biti slajše, kakor najnežnejšo cvetko odtrgati od stebela. Pa oh, cvetka je bila tako bleđa, in ustnice brez življenja, ko jo je nosil na svojih rokah. In zopet ga je spreletel strah, da bi se vendar utegnili ji kaj hudega primeriti, ali da ne bo dobro zanjo: železo jo je tako hudo raniło, železo! Morajo mu povedati, vedeti mora, kako ji gre. Ni res, da mi ni več mar za papežnico; ni zato rešil železja Stefana, da bi pozneje ne smel zvedeti, kako ji gre. — Postalo je skoraj temno in na vrhovih dreves so začele trepetati zvezde, kakor bi padala rosa z nebeških lilij; nad Garstenom je izšel polmesec. Henrik je prišgal luč ter je potrkal svojim stražarjem, in kmalu so se odprla vrata in poveljnik je stopil noter.

Henrik je stal pri oknu, tako obrnjen, da mu slednji ni mogel zreti v obraz, in je vprašal: "Kako gre pravzaprav dekletu, ki smo jo speljali s sramotnega odra, Štefani Svertnar?" Tiho je pristavil: "Pa vendar ni bolna?"

Poveljnik straže je odgovoril: "Gospod Hendel, sramotni oder še ni nobenega spravil pod zemljo, vrhu tega je dekle stalo komaj eno uro, za kar se ima zahvaliti vam ter vam poljubiti roke in noge."

"Meni? Kako? Neumnost!" ga je prevzetno zavrnil Henrik. "Naj le poskusi kaj takega! In kako ji gre drugače, ničesar ne veš?"

"Bom poprašal," se je mugal vojak. "Ko bo zamenjana straža, bom že zvedel, potem bom gospodu že povedal."

Dva dni je bil Henrik brez presledka v službi na nogah, to mu je izdelalo in izmučilo telo, in njegova zdrava mladost je zahtevala pritrpano spanje. Vlegel se je na posteljo. Toda, komaj je položil svojo temno glavo na svilnato vzglavje, že se je zdihojoč zopet dvignil. Ubohiča! Nad njeno zlatokostanjevo glavo je bila kamenita mrtvaška glava, nanjo se je trudna naslonila, in potem so raz njo raztrgali rožni venec, in vendar je tako milo prosila: Vsaj to mi pustite! In on je vse

to videl raz konja in ji ni pomagal. To je bilo zanj grdo in sramotno, in če mora sploh kaj obžalovati, mu je samo to žal, da jini preje pomagal v sili, ki bi bila morala ganiti volkovo srce.

Ura je bila; bilo je eno ur pred polnočjo. V Henrik se je težka utrujenost borila s podo-bo uboge Stefane. Slednjič ga je premagala utrujenost, in zaspal je. Sanjalo se mu je, da iz posttranske sobe sem nekaj svetlega tiho prihaja in se mu smehljaja. Zdrznil se je v sanjah, ker se mu je zdelo, da prihaja rajna mati; pa prihajalo je vedno bližje in bližje, in ni bilo mrtvo, ampak živo, in je bilo neizrečeno milo, kostanjevokodrasto, in je imelo modro obleko in belo rutico; sklonilo se je nadenj s sklenjenimi rokami, prav tako, kakor je stala na sramotnem odru; in zopet se je zdrznil, pa le od hrepenenja, le prehitro so se razblinile sanje. Rdeča luč se je skozi razpoke vrat vtila v sobo in strelci so prilomastili noter. Straža se je menjala. Dvignil se je in je zavalil skoraj še v polsnu: "Kaj je s Stefano?" Dva moža sta nerodno kakor medved pristorkljala k postelji, eden je nosil smolnato bakljo, s katere je kapalo na gobelinovo odejo, pod katero so počivali krasni udje mladega junaka.

"Kaj misli gospod Henrik?" je vprašal prvi.

"No," pravi drugi, "Stefana. Baje je bolna."

Henrika je minila zaspanost in utrujenost. Vsedel se je.

Bolna! Uboga, uboga mala! In jaz sem ujet.

Jezno je pogledal moža, ki je držal ključ v rokah.

"Ti, čuješ!" je rekel. "Dobro zakleni — jutri uidem!"

"Ne, ne, gospod Henrik," ga je pomirjeval medved. Potem sta oba štorljala ven. Ključ je zahrščal.

Henrik je v mesečini in je čul ter ni mislil drugega, kakor, kako bi ušel iz ječe, da bi potem jahal v štajerdorf, da vidi, kako gre mali ubožici. Vrata so bila zaklenjena z železjem in zapahnjena, z okna doli do tal je globoko deset sežnjev toda, poskusiti hoče. Če se ubije, se bo-li mala kaj jokala? To bi bilo sladko.

XV.

Prva, slabotna jutranja zarja je pordečila nebo nad štajerdorfom, kar so skozi jutranjo tišino iz mesta sem zatrobili rogovi. Jezdec je iz mesta dirjal proti Vogelzangu; težka pest je udarila na vrata Hendelnovega gradu; kakor obsedeni so tekali služabniki semtertja; stotnik Gifin je v bojni opravi ropotal po stopnicah proti prvemu nadstropju. Zgodaj se je Henrik zbudil iz mrzličnega spanja. Vzglavje mu je bilo vse premočeno od solz, še enkrat se mu je sanjalo o njej pa strašno. Ležala je v Vizerfeldu v snežnobelem prtju, smrtno ranjena, na zeleni trati; klečal je pri njeni glavi ter se je zaman trudil, ustaviti kri, medtem pa so trobili rogovi in so ropotali bobni; ko se je sedaj prebudil, so še močnejše trobili naprej.

Zmešano se je oziral okoli, klical jo je z imenom: Stefana, Stefana! Bil je sam v svoji sobi in se je zopet zavedel, da je ujet.

Rogovi pa so trobili naprej, to je bilo znamenje za napad. Skočil je s postelje, prisluskoval je pri vratih in je ven zaklical straži, kaj se je vendar

zgodilo.

Vojaki so zavpili zunaj skozi zaprta vrata: "Upor je! Papežniki se dvigajo! Hočejo maščevati dekle." Stefana da se močno joka za rožnim vencem in za obleko, kar ji je vzel rabelj, ljudje pa da so sedaj vse navalili na sodnika. Zabavljajo in lažejo, da je sodnik naročil rablju, naj jo okrade. Pravijo, da bo moral to drago poplačati. Dekle, ubogo, nežno dekle se joka! In očeta mu obrekujejo ter mu žugajo. In ljudstvo se dviga k upor! On pa, ki ga sedaj ključ čast na njegovo mesto, je zaprt in zaklenjen kakor tat in morilec. Z mrzlično naglico se je oblekel.

"Možje!" je zaklical ven. "Spišem pismo, ki ga naj takoj eden izmed vas ponesi k očetu." In pisal je, pisal s tresoč se roko ter je prosil v pismu očeta za prostost. V nevarnih, vojskanih časih da so včasih izpuščali na prosto celo hudodelnike, če so potrebovali njihovo moč; on pa da ni nikak hudodelec.

Nebo je vedno bolj rdelo, in vedno drugod so trobili rogovi. Tri kompanije so bile v gorski

V blag spomin
PETE OBLETNICE SMRTI NASE
LJUBLJENE SOPROGE
IN MATERE

Frances Nemec

ki je umrla 2. februarja 1955. leta

Spomin na Te je naš zaklad, saj vsak od nas Te imel je rad. Pri Bogu zdaj se veselíš, a v srcih naših Ti živiš!

Zalujoci ostali:

MATIJA, soprog
in OTROCI

Cleveland, Ohio, 2. febr. 1960.

in grajski ulici pripravljene na odhod. Rogovi so zatrobili k odhodu.

Gifin, stotnik, je po sodnikovi pisarni, kjer so služabniki prižigali sveče, korakal gor in dol. S težkim, mogočnim korakom se je prikazal sodnik, ki je nad jutranjo obleko imel ogrnjen so-boljev kozuh. Gifin, v prsnem oklepu in z železno čelado na glavi, je urno rekel:

"Vse časti vredni gospod, ne zamerite, da vas motim. V štajerdorfu izgleda silno slabo, vso noč je vrelo tam, smo pred uporom. Ljudi se je polastila besnost, žugajo, da bodo zažgali vašo jeklaro v Širningerjevi ulici, ter venomer vpijejo: jeklo za kamen! Ljudje so kakor nori, če gre dolgo, bodo udarili že tekom ene ure."

Na sodnikovem železnem obrazu ni zatrepeta niti ena mišica. "Kje so vaši topovi?" je vprašal.

"Pri mestnih vratih stojijo."

Toda strelci se upirajo, in tudi drugo vojaštvo je tako klejasto, kakor še nisem doživel... Prva kompanija zahteva svojega lajtnanta, sicer ne odkoraka, in tudi jaz — visoko se je sklonil štajerski junak — "zahtevam: dajte ga nam ven!"

"Zahtevajte, kolikor hočete," je rekel Hendel. "Ne izpustim ga. Ni še prosil odpustanja. O-stane ujet."

"Gospod Hendel!" je vzkliknil stotnik Gifin, "to ni nič! To

SAVE SAFELY
at **4%**
ANTICIPATED RATE
T. CLAIR SAVINGS
813 East 185th Street
25000 Euclid Avenue
6235 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio

Petinšestdeset let

nudi KSKJ ljubeznivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam, v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

KRANJSKO KATOLIŠKA

SLOVENSKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki

Premoženje: \$12,500,000.00
Število certifikatov: 47,900

Če hočete dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštini in nadsolventni podporni organizaciji —

KRANJSKO SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavarujete za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema pod svoje okrilje moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate za odrasle in mladino od \$500.00 do \$15,000.00.

K. S. K. JEDNOTA nudi tri načrte operacijskih podpor do vsote \$400.00.

Ako se nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj — bolje danes kot jutri!

STARSI, VPISITE SVOJE OTROKE V KSKJ!

Za pojasnila o zavarovalnini vprašajte tajnice ali tajnice krajevnih društev KSKJ ali pa pišite na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago St.

Joliet, Ill.

MULLALLY FUNERAL HOME

ZRAČEVALNI SISTEM

AMBULANČNA POSLUGA

POGREBI OD \$200.00 NAPREJ

365 East 156th Street

KENmore 1-9411

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

Za
vaš
pomembni
dan!

Drage neveste!

Ena pomebnih predpriprav za najlepši dogodek življenja, je izbira poročnih vabil.

Oglasite se pri nas in oglejte si najnovejše, pravkar dospele vzorce vabil, naznanil, papirnatih prtičkov, kozarčnih podstavkov, vžigalic, na katerih je natisnato Vaše in njegovo ime.

Ogled je popolnoma neobvezen!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

HE 1-0628

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči
HEnderson 1-2088 KENmore 1-6300

Moderno podjetje — Zmerne cene

ZOPET V MODI? — Sprehajalne palice so že davno iz mode, kot je iz mode v naši deželi hoja. Na Angleškem jih še vedno toliko cenijo, da more tovarna teh palic v mestu Chiddingfoldu vedno obratovati. Na sliki vidimo skladišče iz jesenovega lesa izdelanih palic.

CHICAGO. ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

LOUNGE — Combination Snack shop and Pizzeria. 5405 W. Addison. — Call Keystone 3-4585 between 10 a.m. and 5 p.m. (23)

GROCERY — School Store, across from school. Established over 20 years. Excellent neighborhood business. 7 days. Good lease. Low rent. Reasonable. EVerglade 4-8977. (24)

TAVERN — 7718 So. Halsted. Established over 20 years. Excellent neighborhood business. Widow will sacrifice for immediate sale. 30 stool bar. RAdcliffe 3-5518. (23)

REAL ESTATE FOR SALE SUBURBAN

MUNDELEIN Walking Distance to Church - School CAPE COD HOME 5 bedrooms, 1 full bath and 2, 1/2 baths, full basement. Recreation room. 2 car garage. Only \$22,900

MUNDELEIN 6-6391

(24)

NOVICE- z vsega sveła

NOVICE- ki jih potrebujete

NOVICE- ki jih dobite še sveže

NOVICE- popolnoma nepristranske

NOVICE- kolikor mogoče originalne

NOVICE- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

Ameriška Domovina

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo